

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันจันทร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันจันทร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

จำนวน ๑ เรื่อง

ประธานได้แจ้งเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จะมีการถ่ายทอดสดการประชุมทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์ (NBT) นอกเหนือจากการถ่ายทอดสดการประชุมทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา โดยจะเริ่มถ่ายทอดสดตั้งแต่เวลาเริ่มพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นต้นไป จนกว่าการพิจารณาจะแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ทางสถานีจะตัดการถ่ายทอดสดหากเกิดเหตุการณ์สำคัญที่ประชาชนควรรับรู้ในกรณีเร่งด่วน นอกจากนี้ได้มีการจัดล่ามภาษามือไว้สำหรับผู้พิการทางหูด้วย

สำหรับการอภิปรายของสมาชิกนั้น สมาชิกผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใดในทางแถลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนนย่อมเป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวสมาชิกในทางใดมิได้ แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการประชุมครั้งนี้มีการถ่ายทอดสดการประชุมไปปรากฏภายนอกบริเวณรัฐสภาด้วย ดังนั้น จึงขอให้สมาชิกระมัดระวังเรื่องการกล่าวถ้อยคำที่มีลักษณะเป็นความผิดทางอาญาหรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อคนอื่น ซึ่งมีใช้รัฐธรรมนูญหรือสมาชิกแห่งสภาฯ ซึ่งจะเป็นเหตุให้ถูกฟ้องร้องทั้งทางแพ่งและทางอาญาได้

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม

(ไม่มี)

(๓) กระทู้ถาม

๓.๑ กระทู้ถามเป็นหนังสือ

จำนวน ๓ เรื่อง

๓.๑.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การสร้างความเป็นธรรมเรื่องอัตราเงินเดือนของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา (นายประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์) ผู้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามในวันนี้ และขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปก่อน

๓.๑.๒ กระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการดำเนินการฟื้นฟูผลกระทบของสถานการณ์ระบาดของไวรัส COVID - 19 ที่มีต่อภาคเกษตร ภาคชุมชน (นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์) ผู้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามในวันนี้ และขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปก่อน

๓.๑.๓ กระทู้ถาม เรื่อง ปัญหาการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่กระทบต่อนักศึกษาครู และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา (นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์) ผู้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามในวันนี้ และขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปก่อน

๓.๒ กระทู้ถามด้วยวาจา

จำนวน ๒ เรื่อง

๓.๒.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การปฏิรูปตำรวจ (นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน เป็นผู้ตั้งถาม
ถามนายกรัฐมนตรีน)

ผลการพิจารณา

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถาม ติดตามกิจการ
ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็น
กระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไป

๓.๒.๒ กระทู้ถาม เรื่อง มาตรการของรัฐในการป้องกันการระบาดของ Covid - 19 จาก
เมียนมาร์ (นายเจตน์ ศิรธรานนท์ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรีน)

ผลการพิจารณา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบ
กระทู้ถาม ติดตามกิจการไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิก
ยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไป

เรื่องด่วน

จำนวน ๑ เรื่อง

- ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
(วุฒิสภาต้องให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติมาถึง
วุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๓ ซึ่งวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๓)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ของวุฒิสภา มีรองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
(นายสันติ พร้อมพัฒน์) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ) และรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายทรงศักดิ์ ทองศรี) เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณา
ในการนี้ เลขาธิการวุฒิสภาได้นำเสนอบันทึกหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อที่ประชุม จากนั้น รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) ได้นำเสนอสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สรุปได้ว่า รัฐบาลได้กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นการดำเนินนโยบายงบประมาณแบบขาดดุลโดยกำหนดรายได้สุทธิ จำนวน ๒,๖๗๗,๐๐๐ ล้านบาท และเงินกู้เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณจำนวน ๖๒๓,๐๐๐ ล้านบาท โดยกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่สำคัญ ได้แก่

๑. นำยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และการบูรณาการร่วมกันในเชิงยุทธศาสตร์ของทุกหน่วยงาน มาเป็นกรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และไม่ซ้ำซ้อน เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของรัฐบาลเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

๒. ให้ความสำคัญกับการดำเนินภารกิจที่สอดคล้องกับนโยบายสำคัญของรัฐบาล เช่น การบรรเทา แก้ไขปัญหา และเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

๓. ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างศักยภาพทางการคลังร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน โดยให้หน่วยรับงบประมาณนำเงินนอกงบประมาณหรือเงินสะสมคงเหลือมาใช้ในการดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานก่อน

๕. ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีอย่างครบถ้วน

จากนั้น ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (นายวิสุทธิ ศรีสุพรรณ) และรองประธานกรรมการวิสามัญคนที่หนึ่ง (พลเอก ชาทอดม ติตถะสิริ) ได้ร่วมกันเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า เศรษฐกิจไทยไตรมาส ๒ ของปี ๒๕๖๓ หดตัวสูงที่สุดในรอบ ๒๒ ปี เนื่องจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยหดตัวเกือบทุกด้าน โดยเฉพาะภาคบริการจากการท่องเที่ยวต่างประเทศ และภาคอุตสาหกรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงการบริโภคและการลงทุนภายในประเทศ ประกอบกับในปี ๒๕๖๓ รายได้จากการจัดเก็บภาษีลดลง เนื่องจากรัฐบาลดำเนินโครงการผ่อนปรนการจัดเก็บภาษีเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประกอบกับปัญหาในการบริหารจัดการด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยที่สำคัญ คือ กบฏกรายได้ปานกลาง เศรษฐกิจไทยต้องพึ่งพาการเติบโตจากภายนอกประเทศ อีกทั้งความเจริญทางเศรษฐกิจกระจุกตัว

ในกรุงเทพฯ ปริมณฑล และภาคตะวันออกในเขต EEC เท่านั้น การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุประชากรในวัยทำงานลดลง ทำให้ประเทศมีข้อจำกัดในการพัฒนา คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างงบประมาณและการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ได้แก่ หน่วยรับงบประมาณควรให้ความสำคัญกับแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน ควรพิจารณาปรับโครงสร้างภาครัฐเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรหรือใช้เทคโนโลยีเพื่อลดรายจ่ายประจำ รมัถระวังการบริหารหนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ก่อให้เกิดภาระทางการคลัง ควรนำเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐมาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณอย่างเข้มข้น ต้องแสดงเงินนอกงบประมาณในเอกสารงบประมาณให้ชัดเจนเพื่อให้รัฐสภาสามารถติดตามตรวจสอบได้ ควรให้ความสำคัญในการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ ควรเปิดโอกาสและเพิ่มช่องทางในการหารายได้ให้ อปท. มีอิสระมากขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของ อปท. ควรนำผลงานวิจัยไปพัฒนาต่อยอดจนได้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ประโยชน์ได้จริง ควรจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและส่งเสริมการออม ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจูงใจเกษตรกรให้มีการใช้พื้นที่ตามหลักการกำหนดพื้นที่เพาะปลูกที่เหมาะสม (Zoning) และควรมีการส่งเสริมและให้ความรู้ทางการเงินและความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับประชาชน

รองประธานกรรมการวิสามัญฯ (พลเอก ชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์) ได้นำเสนอผลการศึกษาความเชื่อมโยงงบประมาณกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณมีหลักการที่สำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ด้าน และกรอบแผนแม่บทฯ ๒๓ แผน เป็นการนำแนวทางการพัฒนาของแผนย่อยของแผนแม่บทที่กำหนดเป็นนโยบายการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นกรอบการจัดทำแผนงาน/โครงการ ในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งจากการศึกษาพบว่า การจัดทำแผนเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติยังขาดการประสานงานที่เป็นระบบ หน่วยงานเจ้าภาพมีความหลากหลาย การจัดทำแผนงาน/โครงการของหน่วยงานไม่สามารถเชื่อมโยงและบันทึกในระบบ e-Budgeting แนวทางการพัฒนาของแผนแม่บทค่อนข้างกว้าง ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนระดับต่าง ๆ ไม่ชัดเจน สำหรับประเด็นในเรื่องงบประมาณ บางโครงการมีค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ไม่สามารถส่งผลผลิตสู่ค่าเป้าหมายของแผนแม่บทได้โดยตรง การพัฒนาเชิงพื้นที่ขาดการวางแผนและการบูรณาการร่วมกัน หน่วยงานส่วนใหญ่ดำเนินการในลักษณะต่างหน่วยต่างทำขาดการเชื่อมโยงลักษณะตามห่วงโซ่คุณค่าเนื่องจากมีกรอบระยะเวลาในการจัดทำงบประมาณที่จำกัด ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยง ควรให้หน่วยรับงบประมาณนำกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ มาใช้ในการดำเนินการในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จัดทำกรอบแนวทางการจัดทำแผนงาน/โครงการ

ในลักษณะบูรณาการโดยมีรายละเอียดข้อมูล เป้าหมายและตัวชี้วัดร่วม พิจารณาทบทวนโครงสร้างการ จัดสรรงบประมาณโดยจำแนกแผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ให้ชัดเจน ปรับปรุงโครงสร้าง ของระบบ e-Budgeting และควรเร่งรัดการเชื่อมโยงระบบติดตามประเมินผลแห่งชาติ (e-MENSCR) กับข้อมูลสารสนเทศด้านงบประมาณ ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง และระบบการเบิกจ่ายเงินของกรมบัญชีกลาง เพื่อประโยชน์ในการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ อย่างเป็นรูปธรรม

ภายหลังที่คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอรายงานแล้ว ประธานวุฒิสภาได้อนุญาตให้ สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น โดยมีสมาชิกแสดงความคิดเห็นด้วยและมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยสรุปได้ว่า รัฐบาลควรต้องมีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นแผนรองรับสำหรับการผลิต หรือการสั่งซื้อวัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากประเทศผู้ผลิตเพื่อให้ประชาชนสามารถได้รับวัคซีน เป็นประเทศแรก ๆ ทั้งนี้ การแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเศรษฐกิจ และการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน และหนี้ในระบบที่ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นอกจากจะใช้นโยบายการเงินแล้ว ควรจะนำนโยบายการคลังมาใช้ด้วย และควรเร่งรัดการเบิกจ่ายเงินตาม พรก. เงินกู้ ซึ่งปัจจุบันบางแผนงาน ยังไม่มีการเบิกจ่ายหรือยังมีการเบิกจ่ายในปริมาณน้อย นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากงบชำระหนี้ภาครัฐ ที่มีจำนวนมากอาจจะส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รัฐบาลจึงควร บริหารจัดการงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 2019

งบประมาณรายจ่ายสำหรับแผนงานบุคลากรภาครัฐเพิ่มขึ้นทุกปี ไม่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินในประเด็นโครงสร้างภาครัฐกะทัดรัด ปรับตัวได้เร็วและระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง ประเด็นกำลังคนภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมและมีสมรรถนะสูง และประเด็นระบบบริหารงานบุคคลที่สามารถดึงดูด สร้าง และรักษาคณบดีคนเก่งไว้ในภาครัฐ ซึ่งแม้ว่าจะกำหนดให้ ก.พ. และ ก.พ.ร. พิจารณาปรับปรุงโครงสร้างการจัดองค์กรภาครัฐ การลดบุคลากร ภาครัฐ โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ก็ตาม ก็ไม่อาจจะดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยปัจจุบันมีการบรรจุ ข้าราชการใหม่และมีแผนขยายอายุราชการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่สามารถลดบุคลากรภาครัฐลงได้ จึงควรที่จะ กำหนดแผนงาน ตัวชี้วัด และการดำเนินงานที่สามารถดำเนินการได้จริงและเป็นรูปธรรม

งบประมาณรายจ่ายสำหรับแผนงานบูรณาการ ในทางปฏิบัติไม่สามารถปฏิบัติได้จริงยังคง แยกกันดำเนินการและแยกกันใช้เงิน เช่น แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ควรจะมีการทบทวนการใช้งบประมาณโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน เน้นตำบลตามยุทธศาสตร์ชาติ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการ บูรณาการบนพื้นที่ที่จับต้องได้จริง

และควรให้ท้องถิ่น ได้แก่ สภาองค์กรชุมชน ตำบล ได้มีส่วนร่วมในการตั้งงบประมาณและบริหารจัดการงบประมาณด้วย

สำนักงบประมาณควรพัฒนารูปแบบการจัดสรรงบประมาณเพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ และควรปรับเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของแผนย่อยภายใต้แผนแม่บทฯ และแผนการปฏิรูปประเทศจากระยะ ๕ ปี เป็นรายปี ทั้งนี้ ในการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณควรเพิ่มระยะเวลาการจัดทำงบประมาณและควรกำหนดกรอบเงินเบื้องต้น (Pre-ceiling) สำหรับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณและแผนงานงบประมาณ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับแผนงานงบประมาณและกรอบวงเงิน ซึ่งสะท้อนลำดับความสำคัญของการพัฒนา รวมทั้งจะได้เป็นการส่งสัญญาณให้หน่วยงานรับงบประมาณจัดทำแผนงาน/โครงการที่ตรงเป้าหมาย ตรงประเด็น ภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณที่มีจำกัด ทั้งนี้ ในการจัดทำงบประมาณควรพิจารณาแหล่งเงินที่เหมาะสมจากทุกแหล่งเงินและควรเสนอตั้งงบประมาณในลักษณะ Matching Fund รวมทั้งควรผลักดันให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณาจัดทำงบประมาณให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน ทั้งเงินนอกงบประมาณและเงินสะสมคงเหลือต่อเนื่องต่อไป เนื่องจากสามารถลดภาระการขอรับสนับสนุนจากสำนักงบประมาณ ลดสัดส่วนในงบประจำ และเพิ่มสัดส่วนในงบลงทุนได้เป็นอย่างดี ควรเร่งรัดให้มีการนำเงินกู้มาใช้จ่ายโดยเร็ว เพื่อรองรับภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ควรมีผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพิจารณาโครงการต่าง ๆ ที่มีความเข้าใจเงื่อนไขและข้อจำกัดเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน ท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วน และให้สำนักงบประมาณร่วมเป็นคณะกรรมการดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ควรให้กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณ บูรณาการร่วมกันจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อใช้ชุดข้อมูลเดียวกัน มีการวางเป้าหมายและตัวชี้วัดร่วมกัน เป็นมาตรฐาน ตลอดจนการติดตามประเมินผล เพื่อลดความซ้ำซ้อน

ในการดำเนินการโครงการต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงยุทธศาสตร์ชาติเป็นสำคัญ ซึ่งมีบางโครงการที่ควรพิจารณาทบทวน ได้แก่ โครงการก่อสร้างศูนย์ราชการกระทรวงมหาดไทยของกรมโยธาธิการและผังเมือง ซึ่งมีขนาดพื้นที่ก่อสร้างและขนาดอาคารไม่เป็นไปตามกฎหมายผังเมือง และอยู่ระหว่างการทำ EIA และโครงการก่อสร้างอาคารเทียบเครื่องบินของสนามบินสุวรรณภูมิ NORTH EXPANSION ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ EAST & WEST EXPANSION แล้วพบว่ามีปัญหาทางเทคนิค มีการคัดค้าน ใช้งบประมาณและระยะเวลาที่มากกว่า อีกทั้งยังไม่ทราบว่าสามารถกู้ได้โดยสารได้มากกว่าหรือไม่ นอกจากนี้ควรพิจารณาถึงผลดี ผลเสีย ปัญหาและอุปสรรคในการนำพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาใช้ในการจัดทำงบประมาณ

เพื่อพิจารณาบทบาทในการจัดทำงบประมาณในปีต่อไป และควรพิจารณาเรื่องการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินกิจการ รวมทั้งควรจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อให้เป็นการตอบโจทย์การพัฒนาประเทศและลดความเหลื่อมล้ำ

กระทรวงการต่างประเทศ ควรทบทวนการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายในปีถัดไป โดยการทบทวน วิสัยทัศน์ พันธกิจและผลสัมฤทธิ์ให้ครอบคลุมภารกิจของแต่ละหน่วยงานในกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและมีเป้าหมายในการดำเนินงานในแต่ละปีอย่างมีทิศทางที่ถูกต้อง ตลอดจนกำหนดตัวชี้วัดให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน สามารถวัดและประเมินผลได้อย่างแท้จริง เพื่อให้สามารถตอบความมีประสิทธิภาพของกระทรวงต่างประเทศต่อประชาชนชาวไทยและต่อประชาคมโลกได้ ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำฐานข้อมูลของประชาชนที่อาศัยอยู่ในแต่ละประเทศ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือคนไทยในต่างประเทศได้อย่างทันท่วงที ควรบริหารงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปีให้ทันในปีงบประมาณเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบในการตั้งงบประมาณในปีถัดไป ควรมีการบริหารจัดการเชิงรุกและบูรณาการร่วมกันกับส่วนราชการอื่น โดยเฉพาะทีมไทยแลนด์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างแท้จริง การตั้งงบประมาณรายจ่ายในแต่ละปีควรนำเอาข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และของคณะกรรมการวิสามัญของวุฒิสภา ทั้งในภาพรวมและภาพเฉพาะของกระทรวงการต่างประเทศไปประกอบการพิจารณาเพื่อจัดทำงบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้วย

รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อส่งเสริมสภาเด็กและเยาวชนและสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน อีกทั้งควรสร้างงบประมาณให้กับผู้สูงอายุ และควรจัดสรรงบประมาณให้แก่กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อให้ตอบสนองการกำกับนโยบายข้ามกระทรวง ตลอดจนควรดำเนินการให้มีศูนย์บริการคนพิการทั่วประเทศเพื่อให้มีหน่วยร่วมในการบริการสุขภาพ

ในการจัดสรรงบประมาณให้แก่ อปท. ควรเพิ่มองค์ความรู้ให้แก่ อปท. โดยสำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย จำเป็นที่จะต้องสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ เพื่อให้ อปท. ที่ปัจจุบันยังคงมีความแตกต่างหลากหลายสามารถจัดทำงบประมาณรายจ่ายและบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในการจัดเตรียมวงเงินอุดหนุนราชการ อปท. ควรทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลังในการจัดเตรียมวงเงินอุดหนุนราชการเพื่อรองรับกรณีที่เกิดปัญหาการเบิกจ่ายและมีให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนหรือการจัดบริการสาธารณะ นอกจากนี้ ควรจัดสรรงบประมาณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ “ตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และควรจัดสรรงบประมาณสำหรับรัฐสภาให้เพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจ เนื่องจากงบประมาณทั้ง ๒ ส่วนนี้ถูกปรับลดลงจากที่ได้เสนอตั้งไว้ และควรเพิ่ม

งบประมาณและรายได้ของ อปท. ให้มากขึ้น โดยการขยายสัดส่วนการจัดสรรงบอุดหนุน อปท. โดยการปรับปรุงรายได้ของ อปท. ด้วยการเสริมสร้างรายได้และปรับโครงสร้างภาษี และปรับปรุงภาษีอากรที่รัฐบาลเก็บให้และแบ่งให้ อปท. เพื่อให้ อปท. มีรายได้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งจัดสรรงบชดเชยให้ อปท. ในกรณีที่รัฐบาลลดหย่อนภาษีให้ประชาชนเป็นกรณีพิเศษ

โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำอุปโภคและบริโภคต้องสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน จึงควรให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการตั้งแต่การเข้าสำรวจพื้นที่ เพื่อแจ้งความต้องการความจำเป็นและปัญหาในการใช้น้ำ ระหว่างดำเนินโครงการประชาชนต้องสามารถร่วมให้ความเห็นชี้แนะต่อวิศวกรได้ และมีส่วนในการตรวจรับงาน เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงและใช้งานได้ ไม่สูญเสียงบประมาณไปโดยไม่เกิดประโยชน์ การดำเนินการเรื่องเกษตรแปลงใหญ่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน จึงควรทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน โดยต้องกำหนดหน่วยงานที่เป็นผู้กำกับดูแลที่ชัดเจนเพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สามารถแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรในทุกด้านได้อย่างยั่งยืน การจัดสรรงบประมาณก็จะไม่ซ้ำซ้อน และควรเร่งให้มีการดำเนินการเรื่องเกษตรพันธสัญญาเพื่อประโยชน์ของเกษตรกร โดยให้องค์กรด้านการเกษตรเป็นผู้ทำสัญญากับผู้ประกอบการแทนเกษตรกรเพื่อมิให้มีข้อได้เปรียบเสียเปรียบของคู่สัญญา

รัฐบาลควรสนับสนุนทุนวิจัย การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ การพัฒนากำลังคนและการจัดโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการทำวิจัย รวมทั้งการติดตามผลงานวิจัย เพื่อให้งานวิจัยมีคุณภาพและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ในการตั้งงบประมาณให้กับกระทรวงอุดมศึกษาฯ และหน่วยงานในกำกับในปีถัดไปควรให้ความสำคัญในเรื่องความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและสังคมฐานรากให้มากยิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ ควรจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับอาหารเช้าและอาหารกลางวันให้กับโรงเรียนทั่วประเทศเทียบเท่ากับโรงเรียนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำ และควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อขยายอาคารเรียนมัธยมทั่วประเทศ อีกทั้งควรพิจารณาอุดหนุนงบประมาณรายหัวให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษา

เมื่อสมาชิกอภิปรายแสดงความคิดเห็นเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (นายเดชาภิววัฒน์ ฅ สงขลา) ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ยึดถือตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันทุกแผนจากระดับล่างถึงระดับบนภายใต้ความต้องการของประชาชน

โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแล้ว โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) ได้กล่าวขอบคุณต่อที่ประชุมและขอรับข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและข้อห่วงใยของสมาชิกวุฒิสภานำไปพิจารณาปรับปรุงการดำเนินการของส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณบรรลุวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพ และมีความโปร่งใสเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้ให้สมาชิกลงมติว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ผลการลงมติปรากฏว่า ที่ประชุมลงมติให้ความเห็นชอบ ๒๑๘ คะแนน ขาดออกเสียง ๕ คะแนน พร้อมทั้งมีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

จากนั้น ที่ประชุมได้มีมติให้นำระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ และระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ขึ้นมาพิจารณาก่อนตามลำดับ

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

จำนวน ๒ เรื่อง

๖.๑ ญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง เป็นผู้เสนอ)

ผลการพิจารณา

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ผู้เสนอญัตติ เรื่อง ขอเสนอญัตติตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ได้เสนอเหตุผลของการเสนอญัตติเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมว่า จากปัญหาของสภาพทางการศึกษาในปัจจุบัน ครู อาจารย์เป็นบุคลากรทางการศึกษาสำคัญที่ขับเคลื่อนเป็นต้นแบบในการผลิตและถ่ายทอดความรู้ทางการศึกษาให้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา ซึ่งมาตรฐานของครูในทุกกระดับและทุกสถาบันการศึกษาควรมีรูปแบบการเรียน การสอนหลักสูตรเดียวกันเพื่อแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ควรมีการกำหนดมาตรฐานของวิชาชีพครูให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ควรมีการสำรวจอัตราปริมาณความต้องการบุคลากรครูในทุกกระดับ ปรับหลักสูตรของครูให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู ยกย่องคุณภาพชีวิตและการยอมรับทางสังคมของผู้ได้รับใบประกอบวิชาชีพครูให้มีคุณภาพเทียบเท่ากับใบประกอบวิชาชีพ

สาขาวิชาชีพอื่น และปรับปรุงยกระดับมหาวิทยาลัยในการผลิตบุคลากรครูที่มีคุณภาพ ซึ่งเรื่องการผลิตและการพัฒนาครูเป็นสิ่งจำเป็นอย่างเร่งด่วนในสังคมควรวางแนวทางที่ชัดเจน เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ จึงควรต้องมีการศึกษาเรื่องดังกล่าว

จากนั้น ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับญัตติดังกล่าว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการผลิตและการพัฒนาครู ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓๘ จำนวน ๒๖ คน ประกอบด้วย

๑. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญ ถาวรจักร์
๓. นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร	๔. นายชาญวิทย์ ผลชีวิน
๕. นายดิเรก พรสีมา	๖. นายตวง อันทะไชย
๗. นายถาวร เทพวิมลเพชรกุล	๘. นายทรงเดช เสมอคำ
๙. นายบุรพาทิศ พลอยสุวรรณ	๑๐. พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง
๑๑. รองศาสตราจารย์ประวิต เอราวรรณ	๑๑. รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ
๑๓. นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	๑๔. นายพิทักษ์ ไชยเจริญ
๑๕. ศาสตราจารย์ไพฑูรย์ สินลารัตน์	๑๖. พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้
๑๗. พระศรีธรรมภาณี	๑๘. รองศาสตราจารย์ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร
๑๙. นายศักดิ์สิน โรจน์สราญรมย์	๒๐. นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา
๒๑. นายสมเดช นิลพันธุ์	๒๒. นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์
๒๓. ศาสตราจารย์สัมพันธ์ ฤทธิเดช	๒๔. นายสุภัทร จำปาทอง
๒๕. นายอน กาจกระโทก	๒๖. นายอัมพร พินะสา
- โดยมีกำหนดเวลาการปฏิบัติงานภายใน ๗๕ วันนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติแต่งตั้ง

๖.๒ ญัตติ เรื่อง ขอตตั้งกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน เพิ่มเติม (นายเสรี สุวรรณภานนท์ เป็นผู้เสนอ)

ผลการพิจารณา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ ผู้เสนอญัตติได้เสนอเหตุผลของการเสนอญัตติเรื่องดังกล่าว ต่อที่ประชุมว่า เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจอันอยู่ในกรอบหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง กำหนดให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภา แต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน

แต่ไม่เกินสิบเก้าคน โดยปัจจุบันคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วยกรรมการ จำนวน ๑๓ คน ผู้เสนอญัตติจึงขอเสนอญัตติตั้งกรรมการในคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน เพิ่มอีก ๑ ตำแหน่ง โดยเสนอให้ตั้ง นายกำพล เลิศเกียรติดำรงค์ เป็นกรรมการเพิ่ม ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เพิ่มกรรมการอีก ๑ ตำแหน่ง และเห็นชอบให้ นายกำพล เลิศเกียรติดำรงค์ เป็นกรรมการเพิ่ม ตามที่นายเสรี สุวรรณภานนท์ ประธานคณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน เสนอ

(๗) เรื่องอื่น ๆ

จำนวน ๒ เรื่อง

- ตั้งกรรมการในคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แทนตำแหน่งที่ว่าง

ผลการพิจารณา

เนื่องจากมีตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่างลง ที่ประชุมจึงมีมติตั้ง นายบุญมี สุระโคตร และนายวิชัย ทิตตภักดี เป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ตามที่ พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ประธานคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ

นอกจากนี้ ประธานของที่ประชุมได้เสนอเรื่องอื่น ๆ ซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม ต่อที่ประชุม ดังนี้

- ตั้งกรรมการในคณะกรรมการการพลังงาน แทนตำแหน่งที่ว่าง

ผลการพิจารณา

เนื่องจากมีตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการพลังงานว่างลง ที่ประชุมจึงมีมติตั้ง นายวิชัย ทิตตภักดี เป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างตามที่ พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์ ประธานคณะกรรมการการพลังงาน เสนอ

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้สั่งให้เลื่อนระเบียบวาระการประชุมที่เหลือออกไป พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป แล้วกล่าวปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๒๐ นาฬิกา

สำนักงานการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา